

lijk bij Langendijk's *Quincampoix* te pas gebracht. Het mag zonder omwegen erkend worden, dat Dr. C. H. Ph. Meijer niet alleen een zeer uitvoerig en rijk boek over Langendijk en zijne werken heeft in het licht gezonden, maar tevens, dat hij met eer plaats neemt naast de jongere geleerden, die zich naam hebben gemaakt in de wetenschap der letterkundige geschiedenis.

* *

Van Limburg's bodem door Mr. L. H. J. Lamberts Hurrelbrinck. Leiden, S. C. van Doesburgh, 1891.

Langzamerhand wordt het Limburgsch element in onze litteratuur belangrijker. Emil Seipgens heeft met een verwonderlijk fijn talent het Limburgsch volk en het Limburgsch landschap voor de oogen zijner lezers gebracht, vooral in de novelle *Jean (Gids, November, 1889)*. Mr. Lamberts Hurrelbrinck volgt hem op dit terrein niet zonder verdienste na. Voor hen, die belang stellen in het locale en de eigenaardige kleuren van onbekende plekjes uit ons klein „Koninkrijk in Europa” zijn schetsen als deze zeker altijd uiterst welkom. In het voorstellen der locale eigenaardigheden is deze auteur het gelukkigst. Zijne kleine geschiedenissen zijn daarentegen wat te rijk aan inhoud, en wat te melodramatisch van slot. In dit alles heerscht zekere oud-romantische kleur, die het minst wordt waargenomen in de tweede novelle: *Een kunstenaars-loopbaan*, het meest in *Zwarte Goor*.

Wat Cremer, Hollidee en Heering zoo bijzonder onderscheidt, het afdalen in het naïeve gemoedsleven van eenvoudige zielen, ontbreekt nog bij dezen Limburgschen novellist. En juist daarom stapelen zich in zijne verhalen de gebeurtenissen te veel op een. Het eerste verhaal van den bundel kan het bewijzen. In *Hubertine's eed* wordt een geheel menschenleven beschreven, van het huwelijk tot aan den dood. Voor eene novelle is hier te veel stof. Er staat tegenover, dat de eerste bladzijden buiten-

gemeen frisch en aantrekkelijk zijn. De Limburgsche rijmpjes van den nachtwacht Schlangen openen deze tragische geschiedenis met een klein accoord van vroolijkheid. Bij de eerste lichtschemering van den wintermorgen te acht uur zingt Schlangen:

„Ach oore sleit de klok.

De klok sleit ach.

Ich hub gewaok den ganschen nach,
Noe goon ich slaope, gooien dag.”

De nachtwacht is zelf dichter van deze naïeve regelen, en zegt er van in de herberg:

— „Begriep geer dat waal, ãs ich gaon slaope, dan stoon de anjere luu op, dan begint veur hun de daag en daoveur roop ich dan ouch „gooien daag”. Vind geer dat neet loesch bedach?”

Maar een der stamgasten zegt lachend:

— „Jè mè 't is toch neet gans good, Schlange! doe zês neet „gooien daag” mè „gooien dag”, en dat is gein plat mè Hollands!”

Maar de borrelende klepperman antwoordt:

— „Dat is veur 'ne dichter gepermitteerd!”

Weldra blijkt het, dat de nachtwacht een afschuwelijke nathals is, die zich in zijne bediening, als hij daags te veel heeft gedronken, door zijne kloeke vrouw doet vervangen. En dan begint de geschiedenis van deze vrouw, Hubertine Keureneers, dochter van een gegoeden „halfer” (niet pachter, maar half-bouwer, *métayer*). De schildering van het bal, waar Hubertine met Schlangen danst — Kobus Schlangen was de kloeke, drinklustige knecht van den boer — munt uit door uitstekende lokale kleur. De geschiedenis van Kobus' en Hubertine's liefde, nadat Kobus beloofd had nooit meer te zullen drinken, nadat zij bij den pastoor voor een crucifix verklaard heeft, dat ze Kobus tot haar man wil nemen, is niet onverdienstelijk behandeld, maar roert te veel stof aan voor eene beknopte novelle. Het